Lieta Nr.133078416
Lietas arhīva Nr.1-0784-16/20

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Sigulda 2016.gada 27.oktobrī

Rīgas rajona tiesas tiesnese A.Ilstere rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ sūdzību par Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2016.gada 15.jūlija lēmumu Nr.566, un

k o n s t a t ē j a

2016.gada 16.augustā Rīgas rajona tiesā no Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes (turpmāk - Iestāde) saņemta /pers. A/ (turpmāk - sūdzības iesniedzējs) sūdzība par Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2016.gada 15.jūlija lēmumu Nr.566 (turpmāk - Iestādes lēmums) atcelšanu un administratīvā pārkāpuma lietas materiāli.

No lietas materiāliem konstatējams, ka 2016.gada 31.maijā Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes inspektors R.Astrauskis sastādījis /pers. A/ administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu Nr.PF278368 par to, ka 2016.gada 31.maijā plkst.17.40 Limbažu novadā, /pers. A/ vadījis transportlīdzekli /TL marka/ 626, Reģ./TL numurs/, pa autoceļu Ragana-Limbaži 23 km no Limbažu puses Vidrižu virzienā bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām (nav iegūtas noteiktā kārtībā). Tādējādi pārkāpjot Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 4.punktu. Atbildība par pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{4}panta sestās daļas 1.punktā. /pers. A/ par minēto pārkāpumu uzlikts naudas sods 280 *euro* (lietas 5.lapa).

Pieņemto lēmumu /pers. A/ 2016.gada 3.jūnijā pārsūdzējis Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldē (lietas 7.lapa).

2016.gada 15.jūlijā Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes priekšnieks N.Krapsis pieņēmis lēmumu Nr.566 administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PF278368, ar kuru Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes inspektora R.Astrauska 2016.gada 31.maija lēmums atstāts negrozīts un sūdzība noraidīta (lietas 16. - 20.lapa).

Lēmumā norādīts, ka 2016.gada 31.maijā VP GKPP SDP SUKB SUN inspektors R.Astrauskis sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PF 278368, kurā norādīja, ka minētajā dienā plkst.17.40 Limbažu novadā, vadītājs /pers. A/ vadīja transportlīdzekli /TL marka/ 626 ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ pa autoceļa Ragana-Limbaži 23 km no Limbažu puses Vidrižu virzienā bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, kas noteiktā kārtībā nav iegūtas.

Ceļu satiksmes likuma (turpmāk - CSL) 28.panta pirmās daļas 4.punkts nosaka aizliegumu vadīt transportlīdzekli, ja vadītājam nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļu vadīšanas tiesību.

Atbildība par minēto pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 149.^{4}panta sestās daļas 1.punktā – par transportlīdzekļa vadīšanu, ja nav transportlīdzekļu vadīšanas tiesību (transportlīdzekļu vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas), uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no divsimt astoņdesmit līdz četrsimt trīsdesmit *euro*.

2016.gada 31.maijā VP GKPP SDP SUKB SUN jaunākais inspektors R.Astrauskis, pamatojoties uz LAPK 274.pantu un 275.panta pirmās daļas pirmo punktu, un CSL 28.panta pirmās daļas 4.punktu pieņēma lēmumu Nr.PF 278368, par izdarīto pārkāpumu /pers. A/ piemērojot LAPK 149.^{4}panta sestās daļas 4.punkta sankcijā paredzēto naudas sodu - 280 *euro* apmērā.

Apstākļi, kas pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu: nav konstatēti.

Apstākļi, kas mīkstina atbildību par administratīvo pārkāpumu: LAPK 33.panta pirmās daļas 1.punkts - atbildību par administratīvo pārkāpumu mīkstina apstāklis, ka vainīgais vaļsirdīgi nožēlojis izdarīto.

/pers. A/ administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.PF 278368 ar savu parakstu ir apstiprinājis, ka viņam tika izskaidrotas kā personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības, tiesības un pienākumi un ka viņš ir saņēmis protokola eksemplāru.

Administratīvā pārkāpuma protokolam Nr.PF 278368 ir pievienots /pers. E/ paskaidrojums, kurā /pers. E/ norāda, ka 2016.gada 31.maijā plkst.17.40 viņš atradās transportlīdzeklī /TL marka/ 626 ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ kā pasažieris. Pie transportlīdzekļa stūres atradās /pers. A/, bet pats /pers. E/ nevienu nebija apmācījis.

2016.gada 9.jūnijā Valsts policijas sekretariātā tika saņemta /pers. A/ sūdzība (reģistrācijas Nr.V-4121) par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PF 278368. /pers. A/ sūdzībā norāda, ka 2016.gada 31.maijā viņam tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PF 278368. /pers. A/ lūdz atbrīvot viņu no administratīvās atbildības, jo viņam ir saņemta braukšanas mācību atļauja. Braukšanas laikā transportlīdzeklī /TL marka/ 626 ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ atradās /pers. A/ tēvs /pers. E/, kurš braukšanas laikā veica braukšanas apmācību. /pers. A/ norāda, ka pirms braukšanas aizmirsa uzstādīt mācību braukšanas "M" burtu, kurš atradās transportlīdzekļa bagāžas nodalījumā, jo ļoti steidzās. Iesniegumam ir pievienota /pers. E/ vadītāja apliecības kopija.

2016.gada 1.jūlijā VP GKPP SDP Administratīvo strīdu nodaļā no VP Vidzemes reģiona pārvaldes Limbažu iecirkņa saņemti administratīvā pārkāpuma lietas Nr.PF 278368 materiāli.

Saskaņā ar LAPK 286.panta pirmo daļu sūdzību vai protestu par administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu augstāka iestāde izskata rakstveida procesā 30 dienu laikā pēc sūdzības vai protesta saņemšanas, bet lietās par satiksmes noteikumu pārkāpumiem — pēc visu lietas materiālu saņemšanas.

LAPK 244.pantā noteikts - institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

LAPK 272.pantā noteikts, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

LAPK 149.[4]pantā paredzēta atbildība par vispārīgo ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu. Saskaņā ar LAPK 149.[4]panta sestās daļas 1.punktu par transportlīdzekļa vadīšanu, ja nav transportlīdzekļu vadīšanas tiesību (transportlīdzekļu vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas), uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no divsimt astoņdesmit līdz četrsimt trīsdesmit *euro*.

Atbilstoši CSL 28.panta pirmās daļas 4.punktam transportlīdzekļa vadītājam aizliegts vadīt transportlīdzekli, ja nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļu vadīšanas tiesību.

No minētajām tiesību normām izriet, ka pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 149.[4]panta sesto daļu saucams transportlīdzekļa vadītājs, ja konstatēts, ka viņam nav noteiktā kārtībā iegūtas transportlīdzekļa vadītāja tiesības vai tiesības ir atņemtas. Tādējādi, lai kādu personu sauktu pie administratīvās atbildības, jākonstatē šādi apstākļi - vai konkrētai personai nav transportlīdzekļu vadīšanas tiesību (transportlīdzekļu vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas); vai konkrētā persona ir uzskatāma par transportlīdzekļa vadītāju.

CSL 1.panta pirmās daļas 28.punkts nosaka, ka transportlīdzekļa vadītājs ir fiziska persona, kas vada transportlīdzekli, tai skaitā vadīšanas iemaņu pārbaudes laikā, kura notiek normatīvajos, aktos noteiktajā kārtībā, vai apmāca vadīt
transportlīdzekli personu, kurai nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesību. Šis jēdziens uz personu, kura ir vadījusi transportlīdzekli, attiecas līdz tam brīdim, kad šo transportlīdzekli sāk vadīt cita persona.

Lai personai būtu tiesības mācīties vadīt transportlīdzekli un piedalīties ceļu satiksmē, tai jāiegūst Ministru kabineta 2010.gada 2.februāra Ministru noteikumos Nr.103 „Transportlīdzeklu vadītāja tiesību iegūšanas un atjaunošanas kārtība un vadītāja apliecības izsniegšanas, apmaiņas, atjaunošanas un izņīcināšanas kārtība" noteiktajā kārtībā braukšanas mācību atļauja.

Pēc Ceļu satiksmes drošības direkcijas informācijas sistēmas datiem, konstatēts, ka /pers. A/ nav iegūtas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības, bet ir iegūta mācību atļauja, kas ir izsniegta 2016.gada 22.aprīlī un ir derīga līdz 2019.gada 22.aprīlim.

Pamatojoties uz minēto, sūdzības iesniedzējs šādu atļauju ir ieguvis, par to lietā nav strīda. Tomēr, lai atzītu, ka notikusi braukšanas apmācība, ir nepieciešams konstatēt ne tikai braukšanas mācību atļaujas esamību, bet arī pašu apmācības faktu.

2015.gada 2.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.279 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk - CSN) 235. punkts nosaka, ka mehāniskajiem transportlīdzekļiem (arī to piekabēm), kurus lieto mācību braukšanai, jābūt piestiprinātai pazīšanas zīmei - baltam vienādmalu trijstūrim (malas garums no 200 līdz 300 mm - atkarībā no transportlīdzekļa veida) ar sarkanu apmali (apmales platums - 1/10 no malas garuma), uz kura ir melns "M" burts.

CSN 237.punkts nosaka, ka automobiļiem, kurus izmanto individuālai mācību braukšanai, šo noteikumu 235.punktā minēto pazīšanas zīmi atļauts piestiprināt pie priekšējā un aizmugures stikla [...].

Izvērtējot lietā esošos materiālus un lietai pievienotās bildes, kas bija uzņemtas pārkāpuma vietā, konstatēts, ka transportlīdzeklim /TL marka/ 626 ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ saskaņā ar CSN 236.punktu un 237.punktu nebija piestiprinātas pazīšanas zīmes.

/pers. A/ pārkāpuma vietā nav norādījis, ka transportlīdzekli vada apmācītāja klātbūtnē, kā arī transportlīdzekļa /TL marka/ 626 ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, pasažieris /pers. E/ pārkāpuma vietā sniedza paskaidrojumu, kurā norādīja, ka neveic transportlīdzekļa /TL marka/ 626 vadītāja /pers. A/ apmācību.

/pers. A/ nav izmantojis savas tiesības sniegt paskaidrojumu protokola sastādīšanas laikā. Attiecīgi VP GKPP SDP kritiski vērtē sūdzības iesniedzēja vēlāk sniegtos paskaidrojumus, jo /pers. A/ bijis laiks izvērtēt situāciju un sniegt paskaidrojumu tādā veidā, lai izvairītos no administratīvās atbildības. /pers. A/ vēlāk iesniegtajiem paskaidrojumiem piešķirama zemāka ticamība salīdzinājumā ar tiem faktiem, kas konstatēti pārkāpuma vietā.

Pēc iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, novērtējot pierādījumus (administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PF 278368, /pers. A/ sūdzību, /pers. E/ paskaidrojumu, pārkāpuma vietā uzņemtas bildes), uzskata, ka /pers. A/ vaina LAPK 149.[4]panta sestās daļas 1.punktā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta, administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PF 278368 sastādīts atbilstoši LAPK 248.panta prasībām.

2016.gada 16.augustā tiesā saņemta /pers. A/ sūdzība par Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2016.gada 15.jūlija lēmumu Nr.566.

Sūdzībā norādīts, ka pārsūdz Lēmumu pilnā apmērā, jo uzskata, ka tas ir nepareizs.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka iestāde, kuras lēmumu pārsūdz, nav rīkojusies atbilstoši LAPK 244.pantā noteiktajam - institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas. Lietā ir konstatēts, ka sūdzības iesniedzējam laikā, kad vadīja automašīnu, ir mācību atļauja. Ievērojot to un apstākli, ka /pers. E/, sūdzības iesniedzēja tēvs, kuram ir daudzu gadu vadīšanas pieredze un kurš sēdēja sūdzības iesniedzējam blakus (tas ir konstatēts lietā) viņa ieskatā ir neapstrīdami skaidrs, ka bija uzņēmies apmācību un braukšanas kontroli. Nezin, kāpēc viņš minējis, ka ir bijis tikai pasažieris, tomēr viņš bija uzņēmies veikt apmācību un kontroli.

Uzskata, ka iestāde nav pareizi novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tāpēc pieņēmusi nepareizu lēmumu.

Ievērojot minēto, uzskata, ka viņam nav piemērojama administratīvā atbildība, kas noteikta LAPK 149.[4]panta sestās daļas pirmajā punktā, jo viņam bija attiecīga apmācību atļauja, blakus sēdēja persona, kura veica apmācību. Vienīgais trūkums bija, ka nebija auto logā zīme, ka notiek mācību brauciens. Tomēr tās neesamība pati par sevi nepierāda, ka nenotiek mācību brauciens.

Pamatojoties uz minēto, LAPK 288.pantu, lūdz tiesu atcelt Valsts policijas Galvenās policijas pārvaldes 2016.gada 15.jūlija lēmumu Nr.566 pārkāpuma lietā Nr.PF 278368.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[6]panta pirmo daļu sūdzības iesniedzējam un Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldei nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2016.gada 27.oktobrī, vienlaicīgi izskaidrojot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[6]panta ceturto daļu, ka lietas dalībnieki var iesniegt paskaidrojumus, pieteikt noraidījumu, lūgt izskatīt lietu tiesas sēdē, kā arī iesniegt citus ar lietas izskatīšanu saistītus pieteikumus vai lūgumus līdz 2016.gada 30.septembrim (lietas 25.lapa).

Tiesai nav pieteikti citi ar lietas izskatīšanu saistīti pieteikumi vai lūgumi, kā arī nav lūgts izskatīt lietu tiesas sēdē. Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[6]panta pirmo daļu, tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Tiesa, iepazinusies ar sūdzību un Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes priekšnieka N.Krapša 2016.gada 15.jūlija lēmumu Nr.566, pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi sūdzības iesniedzēja argumentus, iestādes lēmuma motivāciju, atzīst, ka sūdzība ir noraidāma, bet iestādes lēmums atstājams negrozīts.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 288.panta pirmā daļa noteic, ka augstākas iestādes pieņemtu lēmumu persona, kura saukta pie administratīvās atbildības, [..] var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc deklarētās dzīvesvietas.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{6}panta septīto daļu tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu izlemj vai ir noticis administratīvais pārkāpums, vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, vai persona ir sodāma par šo pārkāpumu, vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību un kāds administratīvais sods personai piemērojams.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta pirmo daļu, rajona (pilsētas) tiesai neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem ar lēmumu jāatceļ iestādes lēmums un lieta jānosūta iestādei jaunai izskatīšanai pēc piekritības, ja tiek konstatēts, ka

1) lietu izskatījusi iestāde, kurai nebija tiesību attiecīgo administratīvo pārkāpumu lietu izskatīt;

2) lietas izskatīšanā pārkāptas tiesību normas, kas prasa paziņot administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekam par lietas izskatīšanas vietu un laiku;

3) izskatot lietu, pārkāptas tiesību normas par lietvedības valodu;

4) lēmums nosaka to personu tiesības un pienākumus, kuras nav administratīvā pārkāpuma lietas dalībnieki;

5) lietā nav pilna lēmuma.

Tiesa uzskata, ka konkrētajā lietā nepastāv Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta pirmajā daļā norādītie apstākļi, pamatojoties uz kuriem, neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem ar lēmumu būtu jāatceļ iestādes lēmums un lieta jānosūta iestādei jaunai izskatīšanai pēc piekritības.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta otrai daļai rajona (pilsētas) tiesa, izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā, taisa vienu no šādiem spriedumiem:

1) atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida;

2) atceļ lēmumu un izbeidz lietu;

3) atceļ lēmumu un taisa spriedumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, un uzliek sodu;

4) groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 1.pants noteic, ka administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā.

Minētā uzdevuma realizēšanai administratīvo pārkāpumu kodekss nosaka, kāda darbība vai bezdarbība atzīstama par administratīvo pārkāpumu, kādu administratīvo sodu, kāda institūcija (amatpersona) un kādā kārtībā var uzlikt personai, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 9.panta pirmā daļa noteic, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīva atbildība.

Lai personu sauktu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 98.^{1}panta pirmās daļas, nepieciešams konstatēt vai personas darbībās ir minētā administratīvā pārkāpuma sastāvs, t.i., vai sūdzības iesniedzējs vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām.

Attiecībā par sūdzības iesniedzējas sūdzībā norādītajiem argumentiem papildus tiesa norāda, ka lietā nav strīds par to, ka sūdzības iesniedzējs 2016.gada 31.maijā plkst.17.40 vadīja transportlīdzekli /TL marka/ 626 ar valsts Reģ./TL numurs/pa autoceļa Ragana – Limbaži 23 km no Limbažu puses Vidrižu virzienā bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas).

Lietā ir strīds, vai sūdzības iesniedzējs pārkāpis Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 4.punktu, jo viņa ieskatā notikusi mācību braukšana.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 272.pantā noteikts, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīgā tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.^{1}pantu pierādīšanas līdzekļi administratīvā pārkāpuma lietā ir pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; personu liecības; eksperta atzinums; kompetentās institūcijas atzinums; dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; elektroniskie pierādījumi; procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; lietiskie pierādījumi.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.pants noteic, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 244.pants noteic, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Ceļu satiksmes likuma 1.panta pirmās daļas 28.punkts noteic, ka transportlīdzekļa vadītājs ir fiziska persona, kas vada transportlīdzekli, tai skaitā vadīšanas iemaņu pārbaudes laikā, kura notiek normatīvajos, aktos noteiktajā kārtībā, vai apmāca vadīt transportlīdzekli personu, kurai nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesību. Šis jēdziens uz personu, kura ir vadījusi transportlīdzekli, attiecas līdz tam brīdim, kad šo transportlīdzekli sāk vadīt cita persona.

Lai personai būtu tiesības mācīties vadīt transportlīdzekli un piedalīties ceļu satiksmē, tai jāiegūst braukšanas mācību atļauja Ministru kabineta 2010.gada 2.februāra Ministru noteikumos Nr.103 „Transportlīdzeklu vadītāja tiesību iegūšanas un atjaunošanas kārtība un vadītāja apliecības izsniegšanas, apmaiņas, atjaunošanas un iznīcināšanas kārtība" noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 26.pantu transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ļauj personai vadīt attiecīgajai kategorijai atbilstošu transportlīdzekli, pārvadāt pasažierus un kravu, individuāli apmācīt personas vadīt transportlīdzekļus un veikt citas normatīvajos aktos transportlīdzekļa vadītājam atļautās darbības, piedaloties ceļu satiksmē. Personas tiesības vadīt transportlīdzekļus apliecina attiecīgs ieraksts transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā vai arī traktortehnikas un tās vadītāju informatīvajā sistēmā un derīga transportlīdzekļa vadītāja apliecība. Vadīšanas iemaņu pārbaudes laikā transportlīdzekļa vadītāja tiesības vadīt transportlīdzekli apliecina derīga transportlīdzekļa vadītāja apliecība vai braukšanas mācību atļauja. Transportlīdzekļa vadītāja stāžu skaita ar brīdi, kad persona saņem attiecīgas kategorijas transportlīdzekļa vadītāja apliecību.

Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 22.panta sestajai daļai, piedaloties ceļu satiksmē, personai, kura mācās braukt ar mehānisko transportlīdzekli (izņemot trolejbusu), jābūt klāt braukšanas mācību atļaujai vai dokumentam par tiesībām vadīt mehāniskos transportlīdzekļus. Pēc policijas darbinieku pieprasījuma attiecīgās personas pienākums ir uzrādīt šo dokumentu.

2015.gada 2.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.279 „Ceļu satiksmes noteikumi" 235.punkts noteic, ka mehāniskajiem transportlīdzekļiem (arī to piekabēm), kurus lieto mācību braukšanai, jābūt piestiprinātai pazīšanas zīmei - baltam vienādmalu trijstūrim (malas garums no 200 līdz 300 mm - atkarībā no transportlīdzekļa veida) ar sarkanu apmali (apmales platums - 1/10 no malas garuma), uz kura ir melns "M" burts (3.pielikuma 4.punkts).

Ceļu satiksmes noteikumu 237.punkts nosaka, ka automobiļiem, kurus izmanto individuālai mācību braukšanai, šo noteikumu 235.punktā minēto pazīšanas zīmi atļauts piestiprināt pie priekšējā un aizmugures stikla [...].

No 2016.gada 31.maija administratīvā pārkāpuma protokola PF 278368 (lietas 5.lapa) redzams, ka sūdzības iesniedzējs nav paskaidrojis, ka notiek braukšanas apmācība, kā arī blakus sēdošais pasažieris (sūdzības iesniedzēja tēvs – /pers. E/) sniedzis paskaidrojumu, ka auto sēdējis kā pasažieris un nav apmācījis braukt /pers. A/ (lietas 12.lapa).

No lietas materiāliem redzams, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī sūdzības iesniedzējs nav uzrādījis ne transportlīdzekļa vadītāja tiesības, ne mācību braukšanas atļauju, kā arī transportlīdzeklis nav bijis aprīkots atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 235.punktā paredzētajām pazīšanās zīmēm.

Ar Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2016.gada 15.jūlija lēmumu konstatēts, ka sūdzības iesniedzējam nav iegūtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, bet ir iegūta mācību atļauja, kas izsniegta 2016.gada 22.aprīlī un derīga līdz 2019.gada 22.aprīlim.

Līdz ar to lietā nav strīds par to, ka sūdzības iesniedzējam ir bijusi iegūta mācību atļauja.

Savukārt no lietā esošajām fotogrāfijām (lietas 13.lapa) redzams, ka ne uz transportlīdzekļa līdzekļa priekšējā, ne uz aizmugures stikla nav bijusi piestiprināta zīme, kas norāda uz to, ka notiek braukšanas apmācība. Minēto neapstrīd arī sūdzības iesniedzējs, bet norāda, ka pazīšanās zīme esot atradusies transportlīdzekļa bagāžas nodalījumā.

Tiesa norāda, ka tam, kur zīme atradusies, nav nozīmes, jo Ceļu satiksmes noteikumi noteic vietu, kur tai ir jāatrodas, ja notiek braukšanas apmācība.

2016.gada 3.jūnija sūdzības iesniedzēja iesniegumā norādīts, ka blakus sēdošais tēvs ir veicis viņa apmācību un viņa pārkāpums ir tikai tas, ka aizmirsis uzstādīt pazīšanās zīmi (lietas 7.lapa).

Lēmumā par /pers. A/ saukšanu pie administratīvās atbildības fiksēts, ka viņš nav izmantojis savas tiesības sniegt paskaidrojumus, protokola sastādīšanas laikā, savukārt pasažieris /pers. E/ sniedzis paskaidrojumus, pārkāpuma vietā, paskaidrojot, ka nav veicis /pers. A/ apmācību.

Tiesā iesniegtajā sūdzībā norādīts, ka ir neapstrīdami skaidrs, ka tēvs, kurš sēdējis blakus sūdzības iesniedzējam, ir veicis viņa apmācību, bet kāpēc viņš savā iesniegumā norāda, ka ir bijis tikai pasažieris, nevar komentēt.

Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 15.decembra spriedumā ietverta atziņa, ja persona patiešām nav vainīga, tad tā ir ieinteresēta uzreiz tūlīt pēc pārkāpuma sniegt patieso lietas apstākļu izklāstu sīkā paskaidrojumā. Vislielākā ticamība ir dodama tieši pirmajiem paskaidrojumiem, kamēr personai vēl nav bijis laika izdomāt sev izdevīgāku versiju.

Tādējādi, vēlāk sniegtie paskaidrojumi, kas nesakrīt ar pārkāpuma vietā fiksēto, ir vērtējami kritiski, jo tie vērsti uz vēlmi sagrozīt lietas faktiskos apstākļus, lai izvairītos no administratīvās atbildības un soda.

Tiesa norāda, ka administratīvo pārkāpumu lietās soda mērķis ir vērsts tieši uz pārkāpēja personību – lai audzinātu to likuma ievērošanas garā un atturētu viņu no tādām pat darbībām nākotnē, otrkārt, valsts un sabiedrības intereses prasa no personas likumu ievērošanu vienlīdzīgi no visām personām.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem, ir pilnībā pierādīts, ka 2016.gada 31.maijā plkst.17.40 sūdzības iesniedzējs vadīja transportlīdzekli /TL marka/ 626, ar valsts Reģ./TL numurs/, pa autoceļa Ragana – Limbaži bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas).

Ar šādu rīcību /pers. A/ ir pārkāpis Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 4.punkta prasības, ar ko izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{4}panta sestās daļas 1.punktā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

No administratīvā pārkāpuma protokola redzams, ka sūdzības iesniedzējam izskaidrotas Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 260.pantā noteiktās pie administratīvās atbildības sauktās personas pienākumi un tiesības.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13}panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis izskatot sūdzību atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2008.gada 2.oktobra spriedumā lietā Nr. SKA-378/2008 22.punktā norādījis, ka Senāts, atsaucoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām, vairākkārt savos nolēmumos ir norādījis, ka no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet, ka tiesas pienākums ir argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākuma detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa *(Senāta 2004.gada 23.novembra spriedums lietā Nr.SKA-216/2004 8.punkts; 2005.gada 22.novembra spriedums lietā Nr. SKA-378/2005 12.punkts)*.

Tiesa atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13}panta trešās daļas regulējumam atzīst, ka iestādes 2016.gada 15.jūlija lēmumā ietvertais pamatojums attiecībā uz administratīvā pārkāpuma (tā sastāvu) pastāvēšanu un sūdzības iesniedzēja vainu šī administratīvā pārkāpuma izdarīšanā konkrētā lietā ir pareizs un pietiekams. Līdz ar to tiesai nav nepieciešams to pārvērtēt un vēlreiz analizēt.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.pants uzliek par pienākumu, piemērojot sodu, amatpersonai izdarīt lietderības apsvērumus.

Kā redzams no Lēmuma, lietā ir izvērtēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33.pantā noteikto atbildību mīkstinošo apstākļu esamība (vainīgais vaļsirdīgi nožēlojis izdarīto) un 34.pantā paredzēto atbildību pastiprinošo apstākļu neesamība.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{4}panta sestās daļas 1.punkts paredz atbildību par transportlīdzekļa vadīšanu, ja nav transportlīdzekļu vadīšanas tiesību (transportlīdzekļu vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas - uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no divsimt astoņdesmit līdz četrsimt trīsdesmit *euro*.

Tiesa atzīst, ka, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu par sūdzības iesniedzēja saukšanu pie administratīvās atbildības, ir ievēroti Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta pirmās daļas nosacījumi, kas noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ objektīvi un pamatoti piemērots Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{4} panta sestās daļas 1.punkta sankcijā noteiktais minimālais administratīvais sods – naudas sods 280 *euro* apmērā, kas ir samērīgs ar izdarīto pārkāpumu un nav likumīga pamata sodu samazināt vai atbrīvot sūdzības iesniedzēju no administratīvās atbildības.

Tiesas ieskatā, uzliktais naudas sods atbilst soda mērķim un pilda gan sodošu, gan preventīvu funkciju, lai turpmāk netiktu pieļauti šādi pārkāpumi.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2016.gada 15.jūlija lēmums Nr.566 ar kuru /pers. A/ saukts pie administratīvās atbildības, ir likumīgs un pamatots un tā atcelšanai nav pamata.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un vadoties no Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{6}panta, 289.^{12}panta otrās daļas 1.punkta, 289.^{13}, 289.^{17} un 289.^{18}panta, tiesa

n o s p r i e d a

Noraidīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību**.**

Atstāt negrozītu Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2016.gada 15.jūlija lēmumu Nr.566 par pārsūdzēto lēmumu administratīvāpārkāpuma lietā Nr.PF 278368.

Sprieduma norakstu nosūtīt sūdzības iesniedzējam un iestādei, kuras lēmums ir pārsūdzēts.

Spriedums sastādīts un pieejams 2016.gada 27.oktobrī.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā no tā paziņošanas dienas Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā, /adrese/.

Tiesnese *(personiskais paraksts)* A.Ilstere